

7-1167
(98.53)

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2011/7803887
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Selahattin
Karaahmetoğlu/7/1167

27 Ocak 2012

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığı muhatap 21.11.2011 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.010.00.02-7/1167-48919 sayılı yazıları.

Giresun Milletvekili Selahattin Karaahmetoğlu'nun Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşgüdümünde cevaplanması tensip olunan 7/1167 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

EK:3 Sayfa

Dağıtım:
Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN SELAHATTİN KARAAHMETOĞLU

7/1167 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU

Emperyalist işgale karşı; binlerce şehit vererek, bağımsız Türkiye Cumhuriyetini kuran Ulusumuz, savaşın vahşetini ve acılarını yaşayarak görmüştür.

Bugün, başta Suriye, İsrail ve İran olmak üzere Orta Doğu yangın yerine dönmekte ve gelişen durum karşısında Türk Dış Politikasının geleneksel akılcı çizgisinden uzaklaştığı ve bu durumun, telafisi güç bir neticeye yol açacağı inancı giderek kamuoyunda güçlenmektedir. Buna ilişkin olarak;

1. Eşbaşkanı olduğunuzu söylediğiniz, Büyük Orta Doğu Projesinin, nihai hedefleri nelerdir? Türkiye Cumhuriyetinin Ortadoğu'da ABD adına vekaleten bir savaş yürütmesi de BOP kapsamında planlanmış mıdır?
2. Büyük Orta Doğu Projesinin ruhuna uygun bir şekilde; ülkemizin olası bir sıcak çatışmanın tarafı olması durumunda; ayrılıkçı hareketin bu durumu nasıl kıymetlendireceği ve Ortadoğu ülkelerindeki kalkışmalara benzer bir süreci tetiklemeye çalışacağı hususunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Böylesi bir tabloya karşı gerekli iç güvenlik önlemleri gerek istihbarat gerekse karşı tedbirler boyutuyla alınmış mıdır?
3. Bu gelişmeler ışığında; ülkemizin bölünme senaryosundan, BOP Eşbaşkanı olarak bilgi sahibi misiniz? BOP'nde bu konuda nasıl bir takvim öngörülmektedir?
4. NATO tarafından, ülkemize yerleştirilmek istenen füze kalkanının, İsrail'i İran'dan korumak için alınan bir tedbir olduğunu düşünüyor musunuz? Bunun ülkemizin bölge ülkeleri için bir tehdit olarak görülmesine neden olacağı konusundaki endişelere katılıyor musunuz?

YANIT

Türkiye, bugüne değin "Büyük Ortadoğu projesi" olarak adlandırılan herhangi bir projede hiçbir rol üstlenmediği gibi esasen bu adı taşıyan bir projede bulunmamaktadır. Büyük Ortadoğu projesi ile kastedilenin Geniş Orta Doğu ve Kuzey Afrika (GODKA) girişimi olduğu varsayılmaktadır. GODKA girişimi, bölgede barış, istikrar, sürdürülebilir kalkınma ve ekonomik refahı amaçlayan bir dönüşüm projesi olarak ortaya çıkmıştır. GODKA, 8-10 Haziran 2004 tarihlerinde ABD'nin Georgia eyaletindeki Sea Island kentinde düzenlenen G-8 Zirvesi sırasında başlatılmıştır.

Sözkonusu girişimin dayandığı temel anlayış, demokrasinin ve buna ilişkin reformların bölge ülkelerine dışarıdan dayatılamayacağı ve reform dinamiğinin esasen bölgeden kaynaklanması gerektiğidir. Hedefi ise, bu doğrultuda, bölge ülkelerine ihtiyaç duydukları desteği sağlayabilmek olarak belirtilmiştir.

Ülkelerin sözkonusu projede yer almaları, tamamen kendi iradelerine bırakılmıştır.

Türkiye'nin GODKA girişimine ilişkin yaklaşımında aşağıdaki faktörler etkili olmuştur:

- Bölge halkları, hukukun üstünlüğü, iyi yönetim, insan hakları, özgürlük, demokrasi gibi evrensel değerleri hak etmektedir.

- Ancak bu yöndeki dönüşümün, herhangi bir dış dayatma olmaksızın, tamamen bölge ülkelerinin kendi iç dinamiklerinden kaynaklanması gerekmektedir.

- İlgili ülkelerin kendi iç dinamikleri sonucunda evrensel değerler temelinde, özellikle demokrasi alanında kaydedilecek gelişmeler, bölgemizde bir demokrasi kuşağı oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bunun gerçekleşmesi, bu bölgede güvenlik, istikrar ve barışın tesis edilmesini esas alan dış politika hedeflerimizle uyumludur.

- Ancak, ülkelerin toprak bütünlüğü, egemenliği ve sınırların dokunulmazlığı uluslararası hukukun temel ilkeleridir. Bu ilkelere riayet edilmesi elzemdir.

Ülkemiz gündeme geldiği dönemde bu girişime tamamen bu ilkeler doğrultusunda yaklaşmış ve bölgedeki ülkelerin kalkınma ve demokratikleşme ihtiyaçlarına destek olabilecek uluslararası bir çaba olarak değerlendirmiştir. Nitekim, ülkemiz, bölgenin en önemli demokratik ve önde gelen ülkesi vasfıyla, yapılan davet üzerine, anılan girişime "demokratik ortak" sıfatıyla katkıda bulunmuştur. Bu katkı, tamamen kendi özgür ve serbest irademizle, herhangi bir akdi, siyasi veya başka bir yükümlülük altına girmeksizin gerçekleştirilmiştir. Bu anlamda Türkiye, kendi tecrübelerinin ışığında, bölge ülkelerinde evrensel değerler temelinde yürütülecek reform çalışmalarına tamamen kendi özgür iradesiyle nasıl katkı yapabileceği anlayışından hareket etmiştir.

GODKA girişiminin eşbaşkanlığı, kişiler tarafından değil, dönemsel temelde biri G-8 dönem başkanı, diğeri de bölge ülkesi olmak üzere iki ülke tarafından üstlenilmektedir. Halihazırda, Türkiye'nin, anılan girişim kapsamında, eş-başkanlık veya herhangi bir başka rolü bulunmamaktadır. GODKA'nın eşbaşkanlığının Fransa ve Kuveyt tarafından yürütüldüğü bilinmektedir.

Öte yandan, Türkiye'de belirli çevrelerin, uzun zamandır herhangi bir fonksiyonu kalmamış ve gündemden düşmüş bulunan GODKA girişimini, ısrarla ve sürekli olarak gündemde tutmaya, bu girişime yukarıda açıklanan mahiyetinden farklı anlamlar yükleyerek, ülkemizi veya Hükümetimizi gizli bir gündemin veya komplonun parçası olarak takdim etmeye çalışması da esefle karşılanmaktadır.

Bu bağlamda, bizden önceki Hükümetler dahil olmak üzere, hiçbir Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin, bölge ülkelerinin toprak bütünlüklerine, sınırların değişmezliği ve egemenlik ilkelerine aykırı hareket etmesi, bu yönde olabilecek herhangi bir tasavvurun veya planın parçası olması düşünülemez ve böyle bir durum geçmişte olmadığı gibi, bugün de sözkonusu değildir. Dahası, izlediğimiz dış politika, bu yönde olabilecek her türlü girişimin

önünde bir set oluşturacak nitelikte olduğu gibi, bölgesel barış, istikrar ve güvenliğin en büyük teminatıdır.

Öte yandan, Müttefik ülkeler halklarının, topraklarının ve birliklerinin korunmasına yönelik olarak bir NATO füze savunma sistemi geliştirilmesi kararı Lizbon'da düzenlenen NATO Zirvesinde alınmıştır. Bu sistem, İttifakın mevcut imkanları temelinde ve Müttefiklerin katkılarıyla inşa edilecektir ve tamamen savunma amaçlıdır. Sistemin herhangi bir ülkeye karşı kullanılması hedeflenmemektedir. Dolayısıyla anılan sistem hiçbir ülke için tehdit teşkil etmemektedir.

Ülkemizde konuşlandırılacak erken uyarı radarı da, NATO füze savunma sisteminin bir unsurunu oluşturacaktır. Radar sayesinde elde edilecek bilgiler NATO'nun mevcut usulleri çerçevesinde Müttefikler arasında paylaşılacak ve İttifak'ın savunmasına yönelik olarak kullanılacaktır.

Öte yandan, ABD'nin, İsrail'de füze savunma amaçlı olarak ikili anlaşmayla konuşlandırılmış bir erken uyarı radarı mevcuttur ve bunun NATO füze savunma sistemiyle ilgisi bulunmamaktadır.

Savunma amaçlı bu sisteme iştirak edilmesi ülkemizin güvenliği açısından katkı sağlayacak olup, küresel balistik füze tehdidinin önlenmesi amacıyla, füze savunması yeteneğinin geliştirilmesi ve caydırıcılığın kuvvetlendirilmesi yönünde bir Müttefik olarak ortaya koyduğumuz iradeyle de uyumludur.